

ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐาน

คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

**The Opinions of Supervisors towards Characteristics of Graduates
According to Thai Qualifications Framework for Higher Education,
Tqf ; Hed Public Adminiatration Program, Northeastern University**

วิฑูรย์ วีรศิลป์

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Witoon Weerasin

Northeastern University, Thailand

Email: witoon.wee@neu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ 2) เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรและพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ในปีการศึกษาต่อไป การดำเนินการวิจัยเริ่มจากการออกแบบ การสร้างแบบสอบถาม หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และส่งแบบสอบถามให้ผู้บัณฑิตตอบแบบสอบถามจำนวน 23 คน โดยเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจงที่นักศึกษาไปปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ใช้สถิติพื้นฐานโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของบัณฑิต หรือความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะของบัณฑิตจากมากไปน้อย พบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 รองลงมาได้แก่ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ด้านความรู้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ตามลำดับ

* วันที่รับบทความ: 20 เมษายน 2565; วันแก้ไขบทความ 19 พฤษภาคม 2565; วันตอบรับบทความ: 20 พฤษภาคม 2565

Received: April 20, 2022; Revised: May 19, 2022; Accepted: May 20, 2022

คำสำคัญ : บัณฑิต; คุณลักษณะของบัณฑิต; ผู้ใช้บัณฑิต

Abstracts

This research was a survey research on the opinions of supervisors towards characteristics of graduates according to Thai Qualifications Framework for Higher Education, TQF:HEd, Public Administration program, Northeastern university. The objectives of this research were 1) to assess the opinions of supervisors towards characteristics of graduates according to Thai Qualifications Framework for Higher Education, TQF:HEd, Public Administration program, 2) to use the obtained information for improving curriculum and developing characteristics of graduates to meet the learning standards in the next academic year. The research started with design, creating questionnaire, finding the questionnaire's reliability and sending questionnaire to 23 supervisors. By choosing specific information providers that students work in the workplace. The basic statistics used to analyze data comprised mean, percentage and standard deviation.

The research results were found that supervisors were satisfied with the opinions towards characteristics of graduates or performance ability at a high level, when ranking supervisors' opinions towards characteristics of graduates from highest to lowest, it was found that moral and ethical aspects were at the highest level with an average of 4.52, followed by interpersonal skills and responsibility at a high level with an average of 4.41, the cognitive skills were at a high level with an average of 4.39, aspect of knowledge was at a high level with an average of 4.35 and the skills of numerical analysis, communication and use of information technology were at a high level with an average of 4.30, respectively.

Keywords : Graduates; Characteristics of Graduates; Graduate Supervisor

บทนำ

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีเป้าหมายไปที่ผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 โดยผู้เรียนจะใช้ความรู้ในสาระหลักไปบูรณาการสั่งสมประสบการณ์กับทักษะ 3 ทักษะ เพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 คือ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและอาชีพ ซึ่งการจัดการศึกษาจะใช้ระบบส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ห้าระบบ คือ ระบบมาตรฐานการเรียนรู้ ระบบการประเมินผลทักษะการเรียนรู้ ระบบหลักสูตรและวิธีการสอน ระบบการพัฒนางานอาชีพ และระบบแหล่งเรียนรู้และบรรยากาศการเรียนรู้ การศึกษานับเป็นกระบวนการที่สำคัญในการเตรียมความพร้อมของคนทั้งในด้านความรู้ ความคิด และคุณลักษณะต่างๆ ให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รวมถึงยังสามารถสร้างหรือพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติให้มีคุณลักษณะที่ตอบสนองต่อความต้องการของหน่วยงาน สังคม และเพื่อจัดทำแผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษา จำเป็นต้องทราบสภาพการพัฒนาของสถานศึกษาเป็นอย่างไร ได้แก่ จุดอ่อน-จุดแข็ง (พินิจ มีคำทอง, โกวิทย์ แสนพงษ์, 2562 : 111-120)

ดังนั้น ความสำเร็จของการศึกษาขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งคือ นักศึกษา ระบบประกันคุณภาพ การศึกษา ต้องให้ความสำคัญต่อการรับหรือคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษาในหลักสูตร ถ้าหากหลักสูตรถูก จัดเตรียมให้มีความกระชับ รัดกุม ประกอบกับการจัดการเรียนการสอนที่ดีของอาจารย์เป็นตัวร่วมก็จะ สามารถหล่อหลอมผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีคุณภาพ สมดังเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาในศตวรรษที่ 21

นอกจากนี้ ยังเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยโดยสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ด้านการผลิตบัณฑิต ตามตัวบ่งชี้ สมศ. ที่ 2 “คุณภาพบัณฑิต ปริญญาตรี โท เอก ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา” และตัวบ่งชี้สมศ.ที่ 16.2 ผลการพัฒนา บัณฑิตตามอัตลักษณ์ และเพื่อประเมินคุณภาพของการจัดการศึกษาตามสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบ ราชการ (กพร.) และคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ตลอดจนการนำผลงานวิจัยมาเพื่อการพัฒนา คุณภาพการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยในการตอบสนองนโยบายในการพัฒนาประเทศ มหาวิทยาลัยจึง ต้องตระหนัก ต้องปรับตัวให้ทัน สามารถตอบสนองความเปลี่ยนแปลง และความต้องการของสังคมให้ได้โดย การผลิตบัณฑิตที่มีความสมบูรณ์พร้อม คือ มีความรู้ทางวิชาการ เทคโนโลยีขั้นสูงที่จะอำนวยความสะดวกต่อการ ดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องสามารถคิดเป็น ทำเป็น ตลอดจนเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม มีความรู้ความเข้าใจใน ศิลปวัฒนธรรมควบคู่ไปด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศในสภาวะการณ์ปัจจุบัน (มีศิลป์ ชินภักดี, 2554 : 86)

ด้วยเหตุผลข้างต้น ที่ได้กล่าวมา วิธีการหนึ่งที่สำคัญที่จะทำให้ทราบถึงคุณสมบัติของบัณฑิตซึ่งเป็น ผลผลิต (Products) ของหลักสูตรที่นำมาใช้ในการจัดการศึกษาก็คือการประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตที่ สำเร็จการศึกษาไปแล้วว่ามีความเหมาะสมเพียงใดกับลักษณะของวิชาและความต้องการของหน่วยงาน และ สังคม ดังคำกล่าวที่ว่า “การศึกษาเป็นปัจจัยในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ คุณธรรม ของบุคคล สังคม และบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีได้อย่างครบถ้วนพอเหมาะกันทุกๆ ด้าน สังคม และ บ้านเมืองนั้น ก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพซึ่งสามารถธำรงรักษาความเจริญมั่นคงของประเทศชาติไว้และพัฒนา ให้ก้าวหน้าต่อไปได้” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 60)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
2. เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรและพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตให้เป็นไปตาม มาตรฐานการเรียนรู้ในปีการศึกษาต่อไป

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งมีวิธีดำเนินการดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประเมินคุณลักษณะบัณฑิตที่สร้างขึ้นมีขั้นตอนการสร้าง โดย

(1) ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าตำรา รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต

(2) นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้หัวหน้าสาขาวิชา อาจารย์ประจำหลักสูตร ตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ปีการศึกษา 2563-2564

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) โดยแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

(1) ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทของหน่วยงาน ตำแหน่งงาน และลักษณะงานที่รับผิดชอบ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิดแบบคำตอบหลายตัวเลือก (Multiple Choices Question) มีข้อคำถามทั้งสิ้น 5 ข้อ

(2) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตแบ่งออกเป็น 5 ด้านประกอบด้วย ด้านที่ 1 คุณธรรม จริยธรรม จำนวน 5 ข้อ ด้านที่ 2 ความรู้ จำนวน 5 ข้อ ด้านที่ 3 ทักษะทางปัญญา จำนวน 5 ข้อ ด้านที่ 4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ จำนวน 5 ข้อ ด้านที่ 5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 3 ข้อ สำหรับตอนที่ 2 มีลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

(3) ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

4. ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัยตามหลักวิชาการ

(1) การตรวจสอบความเที่ยงตรง

1) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหา ซึ่งในแต่ละคำถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.66 – 1 ซึ่งมากกว่า 0.5 แสดงว่าแบบสอบถามมีคุณภาพตรงตามเนื้อหาอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2554 : 83)

2) การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha-Coefficient) มีค่าเท่ากับ 0.72 ถือว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูงสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการทำการวิจัยต่อไป (ชยันต์ วรรณะภุติ, 2536 : 46)

5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

(1) การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บข้อมูลจากผู้ใช้งานบัณฑิต ผู้วิจัยได้ทำหนังสือและแบบสอบถามขอความอนุเคราะห์ถึงผู้บัณฑิตที่ปฏิบัติงานอยู่ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามแบบ

(2) การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

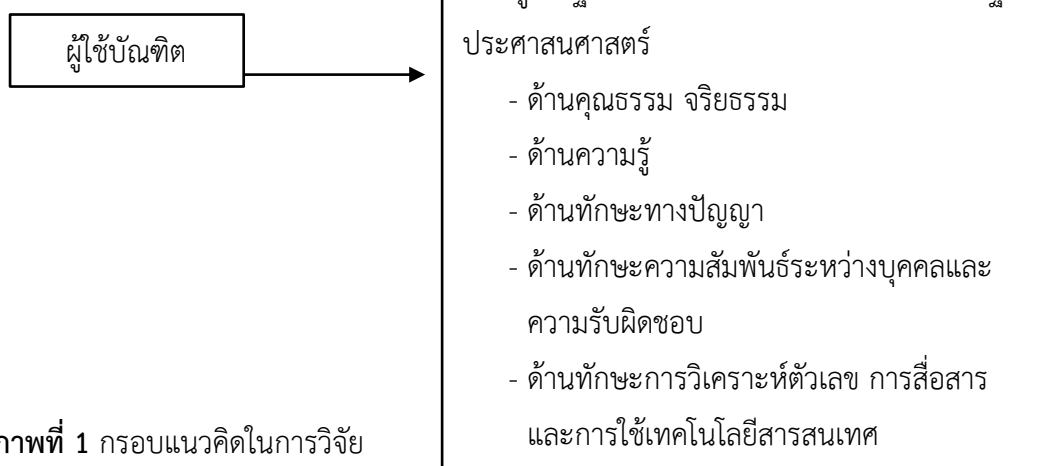
ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิต มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ

5	หมายถึง	บัณฑิตมีคุณลักษณะอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	บัณฑิตมีคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	บัณฑิตมีคุณลักษณะอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	บัณฑิตมีคุณลักษณะอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	บัณฑิตมีคุณลักษณะอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของหลักสูตรมาเป็นกรอบแนวความคิดเชื่อมโยงกับความพึงพอใจของผู้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตาม มคอ. 2 หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2563) มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552 : 33) ดังภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต แล้วแปรผลที่ได้จากแบบประเมินความคิดเห็นโดยใช้สถิติพื้นฐาน มีผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 1 และ 2

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	17	74.00
หญิง	6	26.00
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	5	22.00
30 – 40 ปี	8	35.00
41 – 50 ปี	8	35.00
มากกว่า 50 ปี	2	8.70
3. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	8.70
ปริญญาตรี	15	65.20
สูงกว่าปริญญาตรี	6	26.10
4. ประเภทของหน่วยงานของท่าน		
ส่วนราชการ	1	4.35
หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ	-	-
หน่วยงานเอกชน	15	65.21
อื่นๆ	7	30.44
5. ตำแหน่งของท่าน		
เจ้าของกิจการ	4	17.38
หัวหน้างาน	15	65.22
ผู้จัดการ	2	8.70
อื่นๆ	2	8.70
6. ลักษณะงานที่บัณฑิตทำตรงกับสาขาวิชาที่ศึกษาหรือไม่		

ตรง	19	82.61
ไม่ตรง	4	17.39

จากตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 6 ข้อประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทของหน่วยงาน ตำแหน่งงาน และลักษณะงานที่บันทึกทำ พบว่าผู้ใช้บันทึกตอบแบบสอบถาม จำนวนทั้งหมด 23 คน เป็นเพศชาย จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 74.00 เป็นเพศหญิงจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 26.00 อายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 22.00 อายุ 30 – 40 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 อายุ 41 – 50 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 มากกว่า 50 ปี จำนวน 2 คนคิดเป็นร้อยละ 8.70 ระดับการศึกษา ต่ำกว่าระดับกว่าปริญญาตรี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8.70 ระดับปริญญาตรี จำนวน 15 คนคิดเป็นร้อยละ 65.20 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 26.10 ประเภทของหน่วยงาน เป็นหน่วยงานราชการ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.35 หน่วยงานเอกชนจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 65.21 หน่วยงานอื่นๆ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 30.44 ตำแหน่งงานของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าเป็นเจ้าของกิจการ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 17.38 หัวหน้างาน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 65.22 ผู้จัดการ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8.70 อื่นๆ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8.70 ลักษณะงานที่บันทึกทำตรงกับสาขาวิชาที่ศึกษา จำนวน 19 คนคิดเป็นร้อยละ 82.61 ไม่ตรง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 17.39

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิต

ด้านที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ระดับความคิดเห็น
1	คุณธรรม จริยธรรม	4.52	0.35	มากที่สุด
2	ความรู้	4.35	0.39	มาก
3	ทักษะทางปัญญา	4.39	0.53	มาก
4	ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.41	0.37	มาก
5	ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ	4.30	0.63	มาก

	การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ			
ค่าเฉลี่ยรวม		4.38	0.50	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าภาพรวมผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิต อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.38$, $SD = 0.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากที่สุด พบว่า ด้านที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ได้แก่ ด้านที่ 1 คุณธรรม จริยธรรม ($\bar{x} = 4.52$, $SD = 0.35$) ด้านที่ 4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ พบว่าความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{x} = 4.41$, $SD = 0.37$) ด้านที่ 3 ทักษะทางปัญญา มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{x} = 4.39$, $SD = 0.53$) ด้านที่ 2 ความรู้ พบว่ามีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{x} = 4.35$, $SD = 0.39$) ด้านที่ 5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่ามีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{x} = 4.30$, $SD = 0.63$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย “ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บัณฑิตตอบแบบสอบถามผู้ใช้บัณฑิตตอบแบบสอบถาม จำนวนทั้งหมด 23 คน เป็นเพศชาย จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 74.00 เป็นเพศหญิง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 26.00 อายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 22.00 อายุ 30 – 40 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 อายุ 41 – 50 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 มากกว่า 50 ปี จำนวน 2 คนคิดเป็นร้อยละ 8.70 ระดับการศึกษา ต่ำกว่าระดับกว่าปริญญาตรี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8.70 ระดับปริญญาตรี จำนวน 15 คนคิดเป็นร้อยละ 65.20 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 26.10 ประเภทของหน่วยงาน เป็นหน่วยงานราชการ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.35 หน่วยงานเอกชน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 65.21 หน่วยงานอื่นๆ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 30.44 ตำแหน่งงานของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าเป็นเจ้าของกิจการ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 17.38 หัวหน้างาน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 65.22 ผู้จัดการ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8.70 อื่นๆ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8.70 ลักษณะงานที่บัณฑิตทำตรงกับสาขาวิชาที่ศึกษา จำนวน 19 คนคิดเป็นร้อยละ 82.61 ไม่ตรง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 17.39

2. ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตผู้ใช้บัณฑิตตอบแบบสอบถามโดยรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 แยกตามรายข้อดังนี้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 รองลงมาได้แก่ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก มี

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ด้านทักษะทางปัญญา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ด้านความรู้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ รุ่งนภา จันทรา และคณะ (2559 : 90-101) ที่พบว่านักศึกษาพยาบาลศาสตร์ในปีการศึกษาในปี 2558 ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสราษฏร์ธานีมีคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับการศึกษาของอรนนท์ หาญยุทธ และรัชยา รัตนธาวรร (2556 : 99-107) ที่พบว่านักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2553 ของมหาวิทยาลัยอีสเทิร์น เอเซียมีคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยมาจากการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมคุณลักษณะของบัณฑิต

2.1 ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีคุณลักษณะของบัณฑิตที่ตระหนักในคุณค่า และคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต มีวินัยตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพและสังคม มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีม เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ และเคารพกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม มีจริยธรรมทางวิชาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชดาภรณ์ ดันพิกุล (2559 : 85) ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาโดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ บุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาที่บัณฑิตคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ปฏิบัติงานพบว่าผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะหรือความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิตในด้านคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ในทุกรายการโดยเฉพาะอย่างยิ่งความซื่อสัตย์ ขยัน อดทน กระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน และเคารพกฎระเบียบและข้อบังคับของหน่วยงาน

2.2 ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก โดยมีคุณลักษณะของบัณฑิตที่สามารถสื่อสารกับกลุ่มคนหลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกของผู้ร่วมทีมทำงาน มีความรับผิดชอบในการกระทำของตนเองและรับผิดชอบงานในกลุ่ม ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม มีความรับผิดชอบการพัฒนาการเรียนรู้ทั้งของตนเองอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ผ่องใส ถาวรจักร (2555 : 76) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต วิทยาลัยราชพฤกษ์ ปีการศึกษา 2554 ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตวิทยาลัยราชพฤกษ์ ด้านความรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับ ดังนี้ มีการประยุกต์ความรู้ให้เกิดประโยชน์ในการทำงาน มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหาสาขาวิชาที่ศึกษา เป็นผู้แสวงหาความรู้เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง มีการจัดระบบและควบคุมงานมีการนำเสนอความคิด มีการ

สร้างสรรค์พัฒนางาน มีความเข้าใจขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติงานในหน้าที่และมีการศึกษาค้นคว้าและวิจัย

2.3 ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ด้านทักษะทางปัญญา อยู่ในระดับมาก โดยมีคุณลักษณะของบัณฑิตที่คิดอย่างมีวิจารณ์ญาณและอย่างเป็นระบบ สามารถสืบค้น ตีความ และประเมินสารสนเทศ เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สามารถรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหาและความต้องการ สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะกับการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของกองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม การวิจัยความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณภาพของบัณฑิตระดับปริญญาตรี โท และเอก ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ รุ่นปีการศึกษา 2538 – 2559 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะทางปัญญา อยู่ในระดับมาก ดังนี้ มีความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์และใช้ความรู้ความเข้าใจในแนวคิด หลักการทฤษฎีและกระบวนการต่างๆ ในการคิดวิเคราะห์การแก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่เคยคาดคิดมาก่อน

2.4 ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ด้านความรู้ อยู่ในระดับมาก โดยมีคุณลักษณะของบัณฑิตที่มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหาสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สามารถวิเคราะห์ปัญหา เข้าใจและอธิบายรวมทั้งประยุกต์ความรู้ ทักษะ และการใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับการแก้ไขปัญหา รวมทั้งการนำไปประยุกต์ใช้ รู้ เข้าใจและสนใจพัฒนาความรู้ สามารถบูรณาการความรู้ในสาขาวิชา กับความรู้ในศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของกองวิเทศสัมพันธ์ และการประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย (2561 : 99) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้ประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในด้านความรู้อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 คิดเป็นร้อยละ 89.80 ดังนี้ มีความรู้เชิงวิชาการทั่วไป องค์ความรู้/ข่าวสารใหม่ๆ ทันต่อเหตุการณ์ มีความรู้ความสามารถ รู้ลึกในวิชาชีพ มีความสามารถในการนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์ มีความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการที่เหมาะสมตามหลักวิชาการ วิชาชีพ มีความสามารถในการบูรณาการความรู้ในวิชาชีพกับความรู้ ในศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.5 ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตของบัณฑิต ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก โดยมีคุณลักษณะของบัณฑิตที่มีทักษะในการใช้เครื่องมือที่จำเป็นที่มีอยู่ในปัจจุบันต่อการทำงานที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ สามารถแนะนำประเด็นการแก้ไขปัญหา โดยใช้สารสนเทศทางคณิตศาสตร์หรือการแสดงสถิติประยุกต์ต่อปัญหาที่เกี่ยวข้องอย่างสร้างสรรค์ สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งปากเปล่าและการเขียน พร้อมทั้งเลือกใช้รูปแบบของสื่อการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2560 : 65) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนายจ้างผู้ประกอบการ ผู้บังคับบัญชา

บัณฑิต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อบัณฑิตตามมุมมองของนายจ้างผู้ประกอบการ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปีการศึกษา 2560 ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจที่มีต่อบัณฑิตในด้านทักษะ การวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ดังนั้น มีความรู้และทักษะ ในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่สำคัญสำหรับงานในหน้าที่มีการนำเอาเทคโนโลยีต่างๆ มาปรับปรุงงานให้ดีขึ้น เช่น รวบรวม ประมวลผลและวิเคราะห์ผล เป็นต้น สามารถสรุปประเด็น/หัวข้อในการประชุม/สนทนา ได้ถูกต้องชัดเจนมีความสามารถในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและเข้าใจง่าย

ข้อเสนอแนะ

1. นำข้อมูลลักษณะของบัณฑิตที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดมาพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนในปี การศึกษาต่อไป

2. บัณฑิตควรมีส่วนร่วมในการวิจัยและแสดงความคิดเห็นในมุมมองของการปฏิบัติงานในสถาน ประกอบการ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำการสำรวจหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชนหรือตลาดแรงงานที่ต้องการรับบัณฑิตเพื่อป้อนสู่ ตลาดแรงงานในศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กองวิเทศสัมพันธ์และการประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย. (2561). *ความพึงพอใจ ของ ผู้ใช้บัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2560 รุ่นปีการศึกษา 2559*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ศรีวิชัยกองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี.

ชยันต์ วรรณะภูติ. (2536). *การกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่องานพัฒนาสถาบันวิจัย และพัฒนา*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2547). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: จามจุรีโปรดักท์

ผ่องใส ถาวรจักร. (2555). *ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต วิทยาลัยราชพฤกษ์ ปีการศึกษา 2554*.

- พินิจ มีคำทอง และ โกวิทช์ แสนพงษ์. (2562). เทคนิคการวิเคราะห์สภาพการพัฒนาเพื่อการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา. *วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. 9 (3), 111-120.
- มีศิลป์ ชินภักดี. (2554). การพัฒนารูปแบบการบริหารการปฏิบัติการศึกษาสหรั้บสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา. *วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง*
- รัชดาภรณ์ ต้นทิกุล. (2559). *ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา*. มหาวิทยาลัยวลัยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- รุ่งนภา จันทรา, เพ็ญศรี ทองเพชร และอดิญาณ์ ศรีเกษตรริน. (2559). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของ นักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี. *วารสารการพยาบาลและการศึกษา*. 9 (4), 90-101.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). *แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา. (2560). *ความพึงพอใจของนายจ้างผู้ประกอบการผู้บังคับบัญชาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*.
- อรนนท์ หาญยุทธ และรัชยา รัตนถาวร. (2556). คุณภาพและอัตลักษณ์ของบัณฑิตคณะพยาบาล ศาสตร์มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซียที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2553. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย*. 7 (2), 99-107.